

FIȘA DISCIPLINEI

Denumirea disciplinei	DREPT CONSTITUȚIONAL ȘI INSTITUȚII POLITICE				
-----------------------	--	--	--	--	--

Codul disciplinei	DOB.1.2.02	Semestrul	II	Numărul de credite	6
-------------------	------------	-----------	----	--------------------	---

Facultatea	DREPT	Numărul orelor pe semestru/activități					
Domeniul de licență	DREPT	Total	SI	ST	SF	L	P
Programul de studii de licență	DREPT	150	122		28		

Categoria formativă a disciplinei (fundamentală, complementară, domeniu, specialitate)	DF
Tipul disciplinei (impusă, opțională, facultativă)	DI

Discipline anterioare	Condiționate	
	Recomandate	

Obiectivele disciplinei	<p>Obiectivul general</p> <p>Cursul își propune să treacă în revistă modurile de instituire și legitimare a puterii de stat, conceptele fundamentale ale teoriei statului și constituției, precum și principalele instituții ale dreptului constituțional românesc, acordând o atenție specială mecanismelor de limitare și control al puterii în stat, drepturilor și libertăților fundamentale și deschiderii statului față de cooperare, atât pe plan internațional, cât și regional european.</p> <p>Obiectivele specifice</p> <p>La finalizarea cu succes a acestei discipline, studenții vor fi capabili să:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Explice modul concret de organizare și funcționare a instituțiilor politice din România; ▪ Descrie trăsăturile specifice ale separației și echilibrului puterilor în România, precum și pe cele ale drepturilor și libertăților fundamentale consacrate în Constituția României; ▪ Utilizeze noțiunile și conceptele juridice pentru a argumenta o soluție într-un litigiu constituțional; ▪ Analizeze argumentele care pledează pro și contra unei anumite soluții în cazul unui litigiu constituțional concret; ▪ Calculeze – mai exact să aprecieze - șansele de admitere a unei sesizări sau excepții de neconstituționalitate într-un litigiu dat. <p>Competențe profesionale</p> <p>C1. Folosirea în mod adecvat a conceptelor, teoriilor, paradigmatelor și metodologiilor din domeniul juridic;</p> <p>C2. Aplicarea tehnicilor și instrumentelor specifice domeniului juridic</p> <p>C3. Înțelegerea modului de aplicare a legislației românești, a legislației europene și a celorlalte instrumente juridice internaționale;</p> <p>C4. Interpretarea textelor juridice precum și corelarea și compararea instituțiilor juridice din dreptul național, din dreptul altor state, precum și din</p>
-------------------------	---

	<p>dreptul european și dreptul internațional; C5. Utilizarea legislației în vigoare în analiza situațiilor juridice, în încadrarea lor corectă din punct de vedere juridic și în soluționarea lor</p> <p>Competențe transversale</p> <p>CT1. Realizarea în mod eficient și responsabil a sarcinilor profesionale, respectând regulile deontologice specifice domeniului</p> <p>CT2. Aplicarea tehnicilor de muncă eficientă în echipă (cu elemente de interdisciplinaritate), cu respectarea palierelelor ierarhice;</p> <p>CT3. Utilizarea eficientă a resurselor de comunicare și a surselor de informare și de formare profesională asistată, atât în limba română, cât și în cel puțin una din limbile de circulație internațională</p>
<p>Conținutul activităților (SI, ST, SF, L, P)</p>	<p>I. Studiu individual prin materiale specifice ID/IFR</p> <p>1. Partea I: Teoria generală a statului și a constituției: Capitolul I: Statul (§ 1. Noțiunea de stat; § 2. Personalitatea juridică a statului; § 3. Elementele statului; § 4. Suveranitatea; § 5. Forme de stat; § 6. Separația puterilor în stat; § 7. Statul de drept; § 8 Reprezentarea simbolică a statului) – 4 ore</p> <p>2. Capitolul II: Constituția (§ 9. Noțiunea de constituție; § 10. Puterea constituantă; § 11. Legalitate și legitimitate; § 12. Clasificarea constituțiilor; § 13. Controlul de constituționalitate; § 14. Regimuri politice sau constituționale) – 4 ore</p> <p>3. Partea a II-a Constituția României, Capitolul I: Istoria constituțională a României (§ 15. Formarea statului român modern; § 16. Epoca democrației parlamentare; § 17. Deriva autoritaristă; § 18. Perioada 23 august 1944 – 30 decembrie 1947; § 19. Regimul totalitar comunist; § 20. Perioada 22 decembrie 1989 – 8 decembrie 1991; § 21. Constituția din 8 decembrie 1991) – 4 ore</p> <p>4. Capitolul II: Deciziile politice fundamentale (§ 22. Noțiunea de decizie fundamentală; § 23. Democrația reprezentativă și pluralismul politic; § 24. România – stat de drept; § 25. România – stat social; § 26. România – stat unitar; § 27. Integrarea euro-atlantică) – 4 ore</p> <p>5. Capitolul III: Statutul juridic al individului Subcapitolul I: Cetățenia română (§ 28. Considerații generale; § 29. Principii care guvernează reglementarea cetățeniei române; § 30. Moduri de dobândire a cetățeniei române; § 31. Pierderea cetățeniei române; § 32. Drepturile și îndatoririle specifice cetățenilor români; § 33. Cetățenia europeană) Subcapitolul II: Străinii și apatrizii (§ 34. Statutul juridic al străinilor și apatrizilor); Subcapitolul III: Drepturile, libertățile și îndatoririle fundamentale § 35. Probleme generale; – 4 ore</p> <p>6. § 36. Categoriile de drepturi fundamentale; § 37. Drepturi civile și politice; § 38. Dreptul de proprietate și economia; – 4 ore</p>

7.
§ 39. Drepturi sociale; § 40. Drepturi din generația a III-a; § 41. Îndatoririle fundamentale; § 41bis. Avocatul Poporului) – 4 ore

8. Capitolul IV: Autoritățile publice (§ 42 Parlamentul României: a) Constituirea, structura, organizarea și funcționarea Parlamentului; b) Organizarea și funcționarea Parlamentului; c) Statutul parlamentarilor; d) Mandatul parlamentar; e) Funcțiile Parlamentului; f) Actele Parlamentului; – 4 ore

9.
§ 42. Președintele României: a) Rolul Președintelui României; b) Mandatul Președintelui României; c) Funcțiile și atribuțiile Președintelui României; d) Actele Președintelui României; – 4 ore

10.
§ 43. Guvernul: a) Noțiune b) Rolul și funcțiile Guvernului; c) Componenta Guvernului; d) Investiția Guvernului; e) Mandatul Guvernului și statutul membrilor Guvernului; f) Atribuțiile Guvernului; g) Organizarea și funcționarea Guvernului; h) Actele Guvernului; i) Responsabilitatea Guvernului; § 44. Administrația publică: a) Administrația publică centrală; b) Administrația publică locală; – 4 ore

11.
§ 45. Curtea Constituțională: a) Organizarea și funcționarea Curții Constituționale; b) Atribuțiile Curții Constituționale; § 46. Autoritatea judecătorească: a) Terminologie și noțiuni; b) Instanțele judecătorești; c) Ministerul Public; d) Consiliul Superior al Magistraturii) – 4 ore

12. Capitolul V: Funcțiile statului (§ 47. Funcția legislativă; § 48. Funcția executivă; § 49. Justiția; § 50. Funcția discreționară; § 51. Planificarea)– 4 ore

13. Capitolul VI: Protecția statului și a Constituției (§ 52. Apărarea națională; § 53. Starea de asediu și starea de urgență; § 54. Protecția statului) – 4 ore

14. Capitolul VII: România în comunitatea internațională (§ 55. România și Organizația Națiunilor Unite; § 56. România și Europa; § 67. România și Tratatul Atlanticului de Nord) – 4 ore

II. Seminar față în față

1. Conceptul de constituție și supremația constituției – 2 ore
2. Controlul constituționalității legilor – 2 ore
3. Statul de drept; separația și echilibrul puterilor în stat – 2 ore
4. Cetățenia română – 2 ore
5. Drepturile fundamentale I – 2 ore
6. Drepturile fundamentale II – 2 ore
7. Tradiții politice românești și import constituțional – 2 ore
8. Sistemul electoral – 2 ore

	<p>9. Funcțiile Parlamentului – 2 ore</p> <p>10. Procedura legislativă – 2 ore</p> <p>11. Delegarea legislativă – 2 ore</p> <p>12. Mandatul Președintelui României – 2 ore</p> <p>13. Curtea Constituțională a României – 2 ore</p> <p>14. Deschidere internațională și integrare europeană – 2 ore</p>
--	---

Forma de evaluare finală (E-examen, C-colocviu/test final, LP-lucrări practice)	E	
Stabilirea notei finale (procente)	- evaluare finală	50%
	- activități aplicative /laborator/lucrări practice/proiect etc.	
	- teste pe parcursul semestrului	50%
	- teme de control	
Lista materialelor didactice necesare (suport de curs, ghid de studiu etc.)	Suport curs, ghid de studiu	
Bibliografia recomandată	<p>Bibliografie</p> <p>Referințe principale:</p> <p>1. Marius Balan, <i>Drept constituțional și instituții politice</i>, vol. 1. <i>Teoria generală a statului și a constituției. Constituția română în context european</i>, Editura Hamangiu, București, 2015;</p> <p>2. Genoveva Vrabie și Marius Balan, <i>Organizarea politico-etatică a României</i>, Institutul European, Iași, 2004;</p> <p>3. Ioan Muraru și Simina Tănăsescu, <i>Drept constituțional și instituții politice</i>, ediția a XV-a, Editura All-Beck, București, 2016-2017 (2 vol.);</p> <p>4. Ștefan Deaconu, <i>Drept constituțional</i>, ediția a 3-a, C.H. Beck, 2017;</p> <p>5. Ștefan Deaconu, <i>Instituții politice</i>, ediția a 3-a, C.H. Beck, București, 2017;</p> <p>6. Tudorel Toader, <i>Constituția României reflectată în jurisprudența constituțională</i>, Hamangiu, București, 2011;</p> <p>7. Bianca Selejan-Guțan, <i>Drept constituțional și instituții politice</i>, ediția a 3-a, 2 vol., Editura Hamangiu, București, 2015-2016;</p> <p>8. Genoveva Vrabie, <i>Drept constituțional și instituții politice</i>, 2 vol., Editura Cugetarea, Iași, 1999;</p> <p>9. Tudor Drăganu, <i>Drept constituțional și instituții politice</i>, Editura Lumina Lex, București, 1998 (2. vol.);</p> <p>10. Ion Deleanu, <i>Instituții și proceduri constituționale</i>, Editura C.H. Beck, București, 2006;</p> <p>11. Bogdan Iancu, <i>Legislative Delegation: The Erosion of Normative Limits in Modern Constitutionalism</i>, Springer, Heidelberg, New York, 2012;</p> <p>12. Manuel Guțan, <i>Transplant constituțional și constituționalism în România modernă: 1802-1866</i>, Hamangiu, București, 2013;</p> <p>13. Dan Claudiu Dănișor, <i>Drept constituțional și instituții politice</i>, vol. I, Teoria generală, Editura C.H. Beck, București, 2007;</p> <p>14. Cristian Ionescu, <i>Tratat de drept constituțional contemporan</i>, ediția a 2-a, Editura C.H. Beck, București, 2008;</p>	

	<p>Referințe suplimentare:</p> <p>15. Cristian Ionescu, Corina Dumitrescu (coord.), <i>Constituția României. Comentarii și explicații</i>, C.H. Beck, București, 2017;</p> <p>16. Tudorel Toader, Marieta Safta, <i>Curs de contencios constituțional</i>, Hamangiu, București, 2017;</p> <p>17. Ioan Stanomir, <i>Libertate lege și drept. O istorie a constituționalismului românesc</i>, Editura Polirom, Iași, 2005;</p> <p>18. Emil Boc, <i>Drepturile omului și libertățile publice</i>, Editura Accent, Cluj-Napoca, 2004;</p> <p>19. Ioan Muraru și Simina Tănăsescu (editori), <i>Constituția României. Comentariu pe articole</i>, Editura All-Beck, București, 2008;</p> <p>20. Ioan Stanomir, Radu Carp și Laurențiu Vlad, <i>De la pravilă la constituție</i>, Editura Nemira, București, 2002;</p> <p>21. Vlad Constantinesco, Stéphane Pierré-Caps, <i>Droit constitutionnel</i>, Presses Universitaires de France, Paris, 2006;</p> <p>22. Andras Sajo, <i>Limiting Government. An Introduction to Constitutionalism</i>, Budapest, Central European University Press, 1999.</p>
--	---

Coordonator de disciplină	Grad didactic, titlu, nume și prenume	Semnătura
	Conf. univ. dr. Balan Marius Nicolae	

Legendă: SI - studiu individual; ST – seminar în sistem tutorial; SF – seminar față în față; L – activități de laborator, lucrări practice; P – proiect;